

عنوان مقاله:

چگونگی صدور کثرت از وحدت بر مبنای قاعده الواحد در نزد ابن سینا و سهروردی

محل انتشار:

فصلنامه حکمت و فلسفه، دوره 11، شماره 41 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

یحیی صولتی - دکتری دانشگاه علامه طباطبائی(ره)، تهران

خلاصه مقاله:

نحوهی صدور کثرت از وحدت، از مسایل مهم و محوری در فلسفه بوده که از دو جنبهی فاعلی ت الهی و پیدایش کثرت درعالم، مورد توجه حکمای اسلام قرار گرفته است. ابنسینا و سهروردی براساس قاعدهی الواحد به تبیین نظریه ی صدور پرداخته اند؛ در این زمینه علیرغم اختلاف در مبانی، هرکدام به روشی خاص عمل نموده چنانکه ابنسینا بر مبنای جهات دوگانهی وجوب و امکان در عقول ده گانه و با فرض کثرت اعتباری عقل اول، به توجیه این نظریه میپردازد؛ درحالیکه سهروردی با ناقص پنداشتن این دو جهت، تغایر بین نورالانوار و نوراول را مورد بررسی تفصیلی قرار داده و با استناد به جهات موسع اشراق و مشاهده، به سلسلهی بی شماری از انوار طولی و عرضی قایل میشود. وی همچنین بر مبنای قاعدهی امکان اشرف و با تاکید برعالم مثال، طبقهی ارباب انواع را اثبات میکند که از این حیث تعامل دوسویه ی نورشناسی اشراقی را جایگزین ضرورت انعطاف ناپذیر و یک سویه ی وجودشناسی مشایی میسازد. سهروردی در باب آفرینش، با رد علم عنایی مشاییان، علم خداوند را از نوع اضافهی اشراقی دانسته و فرایند شکلگیری عالم را به نظام شگفت انگیز انوار نسبت میدهد.

کلمات کلیدی:

عقول دهگانه، انوار طولی و عرضی، قاعدهی الواحد، قاعده امکان اشرف، نظریه ی صدور، ابنسینا، سهروردی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/603057>

